LIETUVIU S-GOS BRAZILIJOJ ORGANAS
LEIDZIA LIET. S-GA BRAZ.
Redakcijos ir Administracijos adresas:
„LIETUVIS"
Rua Bandeirantes, 474,
Caixa Postal, 1764.
Tel. 4-3925
São Paulo — Brasil.

LIETUVIS

JORNAL LITHUANO

Prenumeratos kaina:
Brazilijoj metams 12 milreisu, pusm 6 milreisai.
Užsienin metams 20 milr. pusm. 10 milreisai.
Atskiras numeris 300 reisu
Redakcija atidaryta nuo 12 iki 4 v. v.
Redaktorius St. Vancevičius.
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz.

10-tis METAS. | SÃO PAULO, 1938 m. Liepos - Julho mén. 2 d. | NR. 27 (495)

STEIKIME LIETUVIU KULTÚROS IR ŠVIETI MO FONDA

Mûsų kultûrinis ir visuomeniškas darbas išeivijoj reikalauja ne tik daug darbo, pasišventimo ir sveikos iniciatyvos, bet taip pat stambių medžiaginių išteklių. Lietuviškų mokyklų išlaikymas, lietuvių spaud, organizacijos, knygynai, skaityklos, lietuvių chorai, orkestrai, sportas, scenos, muzikos ir dainos menas bei visa kita, ką šiandien lietuvių kolonija turi reikalaują lėšų. Juk ne paslaptis, kad dėl lėšų stokos mûsų mokykloms dar trûksta bûtinų ir labai reikalingų mokslo priemonių. Dėl lėšų stokos net ir labai gabûs lietuvių vaikai negali lankyti aukštesniųjų ar specialinių mokyklų. Dėl lėšų stokos, pagaliau, vis dar tebeskursta mûsų spauda — laikraščiai. Knygos beveik jokios nepajėgiame išleisti. Mûsų kultûrinės organizacijos nepajėgia surengti didesnio ir gražesnio lietuviško vakaro su žmoniška programa, nes jų kasos tuščios. Mûsų silpni chorai neturi net nuosavo piano. Didesnio lietuviško orkestro visai neturime. Nepajėgiam įsigyti reikalingų muzikos instrumentų. Mûsų sportininkai, nors dažnai labai gražiai pasirodo svetimšalių akyse, bet jų organizacija medžiaginiai skursta. Dažnai trûksta lėšų net «fofaikoms» nusipirkti, o ką jau bekalbėti apie sporto įrankius, žaidimams aikštes ir kitus reiklalingus sportui daiktus, kuriuos turi visi kiti didesnieji sporto klubai. Mûsų organizacijų vaidintojų bûreliai neturi jokių scenai rûbų ir įrankių. Net ir mažiausiai paprastam scenos veikalui tenka viską nuomoti. Žodžiu, daugelyje atvejų esame labai atsilikę ir tik dėl lėšų stokos.

Turint prieš akis sunkią mûsų ekonominę padėtį sunku ką nors išgalvoti, kad medžiaginiai parėmus visus mûsų kultûrinio darbo reikalus. Reikalingiausias lėšas sudaryti mûsų kultûriniams reikalams galima bûtų tik įsteigus LIETUVIU KULTÛROS IR ŠVIETIMO FONDĄ. Apie panašų fondą galvojo kaikurios mûsų mokyklos ir jų tėvų komitetai, tačiau iki šiol sumanymas nebuvo realizuotas. Mokyklos, žinoma, turėjo galvoje savo reikalus ir norėjo steigti mokyklų reikalams remti fondą. Bet gi lėšų reikalingos ne vien lietuvių mokyklos. Šale mokyklų turime dar nemaža kitų labai svarbių ir tikrai remtinų dalykų. Taigi, reiktų tokį fondą steigiant neapsiriboti vien mokyklomis. Mûsų siûlomas Lietuvių Kultûros ir Švietimo Fondas turėtų apimti visas svarbiausias lietuvių kultûrinio gyvenimo sritis: mokyklas, spaudą, organizacijas ir visą kitą.

Neturtinga mûsų kolonija, žinoma negalės sudėti labai daug lėšų, tačiau, į fondo remėjų eiles įtraukus kuodaugiausia geros valios lietuvių, galima bûtų surinkti nemaža. Jei tik plačioji lietuvių visuomenė prie kultûros fondo gyvai prisidės, tai ir iš labai menkų aukų galima bûtų sudaryti didelius dalykus.

Lietuvių Susivienijimas Amerikoje turi įsteigęs Tautiškų Centrų fondą. Nors fondui aukojami tik centai, tačiau, pasak Amerikos lietuvių laikraščių, iš tų centų surenkami tûkstančiai dolerių ir išskirstomi įvairiems svarbiems kultûriniams reikalams. Iš Tautiškų Centų Fondo nekartą buvo paremtos net kaikurios Lietuvos labdaringos įstaigos ir organicijos. Mes, Brazilijos lietuviai, bûdami skurdžiais prieš Amerikos lietuvius, didelių sumų nepajėgsime sudėti, tačiau savo svarbiausius kultûrinius reikalus galėtumėm paremti nemenkai, jei tik bûtų norų.

Brazilijoj lietuvių priskaitoma iki 35.000. Tegu kiekvienas lietuvis kasmet paaukoja lietuvių kultûros ir švietimo fondui tik po vieną milreisą ir tai jau turėsime 35.000 milreisų sumą! O su tokia suma įrgi galima daug ko gero ir naudingo padaryti. O juk po 1 milreisą per metus kiekvienas, kad ir neturtingiausias, galėtų paaukoti kultûriniams lietuvių reikalams.

Sekmingam lietuviškam kultûriniam darbui mûsų kolonijoje neužtenka vien gražių norų ir protinio bei fiziško prisidėjimo. Turime atėti saviems kultûriniams reikalams ir su medžiagine parama, su tokia, kokia pajėgiama, su kokia įsigalime.

Šiandien medžiaginiai mûsų kultûrinius žydinius — mokyklas iš vietos kolonijos šiek tiek remia lietuviai tėvai, mokėdami nedidelį mokestį už mokslą ir dar vienas kitas žmogus kokį milreisą prideda. Tačiau to neužtenka. Į kultûrinio darbo remėjų eiles reikia įtraukti plačioji lietuvių visuomenė.

Taigi, nuo žodžių prie darbų — steikime senai reikalingą Lietuvių Kûltûuos ir Švietimo Fondą Brazilijos lietuvių kolonijoje.

St. V-čius.

Jaunalietuvių suvažiavimas.

Birželio 12 d. Kaune įvyko visuotinis Lietuvių Tautinės Jaunuomenės „Jaunosios Lietuvos" S-gos atstovų susirinkimas. Jame dalyvavo beveik visi Lietuvos ministrai su ministru pirmininku kun. Vl. Mironu priekyje. Jaunalietuviams kalbas pasakė jų garbės narys ministras pirmininkas kun. Vl. Mironas, jaunalietuvių vyr. globėjas žemės ûkio ministras Juozas Tûbelis ir švietimo ministras prof. J. Tonkûnas. Jaunalietuviai gavo labai daug sveikinimų. Didelių ovacijų sutiktas į suvažiavimą buvo atsilankęs ir kalbą pasakė jaunalietuvių Šefas Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, kurioje pabrėžė, kad organizuoto jaunimo auklėjimas yra svarbiausias valstybei šių dienų uždavinys. Ministras J. Tûbelis su ovacijomis išrinktas jaunalietuvių garbės nariu. Iškilminga eisena per Kauną nueita į prezidentûrą ir ten pasveikintas Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. Prie karo muziejaus atiduota pagarba Nežinomajam Lietuvos Kareiviui. Suvažiavimas baigėsi specialia jauna lietuvių Šefo Respublikos Prezidento A. Smetonos garbei meno valanda Vls. Teatre.

Sekantis „Lietuvio" numeris išeîs žymiai padidintas

Pranešame Gerbiamiems Skaitytojams, kad sekančio numerio «Lietuvį» žymiai padidiname, pageriname ir paįvairiname jo turinį.

Padidintas „Lietuvis" bus dar įdomesnis, gražesnis ir naudingesnis mûsų skaitytojams. Šia proga prašome visų savo bendradarbių ir korespondentų «Lietuvyje» dar aktyviau bendradarbiauti, rašant straipsnius ir korespondencijas.

Kadangi laikraščio padidinimas reikalauja labai daug lėšų tai visi skaitytojai prašomi laiku apsimokėti už laikraščio prenumeratą.

Kaune ivyko Lietuvos kooperacijos kongresas.

Birželio 10 ir 11 d. Kaune įvyko labai gausus V Lietuvos kooperacijos kongresas, sušauktas paminėti Lietuvos kredito kooperatyvų 65 m. ir Lietuvos laisvės 20 m. sukaktuves. Į kongresą atsilankė ir kalbas pasakė ministras pirmininkas kun. Vl. Mironas, žemės ûkio ministras Juozas Tûbelis ir finansų ministras Julius Indrišiûnas. Kongrese dalyvavo ir seimo pirmininkas inž. K. Šakenis. Kongrese dalyvavo Vokietijos, Švedijos, Suomijos ir Estijos kooperatyvų atstovai. Jie visi pasakė sveikinimo kalbas. Be to, dar gauta sveikinimų iš Suomijos, Čekoslovakijos, Latvijos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Prancûzijos, Bulgarijos, Argentinos, Norvegijos, Škotijos, Švedcarijos, Belgijos, Vokietijos, Airijos, Italijos, Palestinos ir kt.

Baigíasi firmų registravìmo terminas.

Šių metų liepos 3 dieną baigiasi visų prekybos ir pramonės firmų registravimas Industrijos ir Komercijos Departamente. Visos pramonės ir prekybos firmos, kurios iki to laiko neužsiregistruos, turės mokėti pabaudą nuo 10 iki 15 tûkstančių milreisų.

Grižta Brazilijos futbo listai.

Laivu „Almanzora" grįžta iš Europos Brazilijos sportininkai-futbolistai, kurie lošė tarptautinėse rungtynėse dėl pasaulinio futbolo meisterio vardo. Brazilijos futbolistai Europoje laimėjo trečią vietą.

Kariško lėktuvo nelaimė Prancúzijoj.

Prancûzijoj, netoli Reimso užsidegė ir nukrito didžiulis karo lėktuvas. Lėktuvas sudužo ir sudegė. Per įvykusią nelaimę žuvo visi penki lėktuvu skridę prancûzų karo lakûnai.

Japonai sustiprina puolimus.

Paskutinėmis dienomis japonų karo aviacija ir kariuomenės dalys smarkiai sustiprino savo puolimus. Kiniečių kariuomenė smarkiai bombarduojama iš oro. Kadangi kiniečių karo aviacija labai silpna, tai kaikuriuose frontuose jie nepajėgia atsispirti ir yra priversti trauktis. Nežiûrint blogo apginklavimo kiniečiai nepaprastai drąsiai ir energingai ginasi nuo japonų užpuolimo.

Japonų karo aviacija be pasigailėjimo bomborduoja Kiniečių miestus ir žudo nekaltus gyventojus.

Nesusitarimai tarp Bolivijos ir Paragvajaus.

Derybos dėl Čako teritorijos tarp Bolivijos ir Paragvajaus vėl pasunkėjo. Bolivija nesutinka su jai siûlomomis sąlygomis. Laikraščiai rašo, kad naujai kilę nesusitarimai tarp šių dviejų valstybių gali iššaukti ginkluotą konfliktą. Argentina ir kitos Pietų Amerikos valstybės deda pastangas, kad derybas nenutruktų, ir kivirčas bûtų išspręstas abiem pusėm priimtinu bûdu.

A. Ausenka pirmasis visos seminarijos klerikas.

São Bento kunigų seminarijoje mokosi nepaprastai gabus ir energingas lietuvis klerikas Antanas Ausenka. A. Ausenka šįmet jau ketvirtam kurse. Klerikas Ausenka yra gabiausias iš visos seminarijos auklėtinis. Birželio pabaigoje įvyko pereinamieji egzaminai, per kuriuos klerikas A. Ausenka pasižymėjo kaip gabiausias.

Birželio 27 dieną klerikas A. Ausenka lankėsi mûsų laikraščio redakcijoj. Jis yra ne tik ilgametis „Lietuvio" skaitytojas, bet ir nuolatinis bendradarbis.

Šia proga redakcija linki mûsų bendradarbiui ir bičiuliui klerikui A. Ausenkai geriausio pasisekimo moksle.

TIK «LIETUVĮ» SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI

Iš Lietuvos

Ruošiamasi Palangą atstatyti.

Neseniai įvykęs didelis gaisras sunaikino apie trečdalį Palangos. Su degė visa senoji Palanga su turgavietė, krautuvėmis, dirbtuvėmis ir varguomenės nameliais. Trobesiai beveik visi buvo mediniai, daugelis jau pasenusių.

Nelaimės ištiktiems palangiškiams pirmoji pagalba jau suorganizuota ir jie apsaugoti nuo šalčio ir bado. Pažymėta, kad pagalbos parūpinimas suteiktas net keliuose komitetuose. Vieną komitetą padegėliams šelpti sudarė miesto savivaldybė, kitą žydai, trečią vienkatalikai. Sakoma, kad septynių auklių vaikas be galvos. Taip ir čia gali išeiti. Kai veiks keli komitetai, tai vieniems pašalpų gali tekti ir perdaug, o kitiems nieko. Tokiais atsitikimais pašalpas pajėgia landesni, vikresni žmonės, bene šelpimo labiausiai reikalingi. Na, laikino sušelpimo reikalas vis tiktai pusėtinai tvarkomas.

Greta to vyriausybės skirtoji komisija sparčiai ruošia Palangos atstatymo planą. Visa išdegusioji vieta perplanuojama, ruošiami atstatymo projektai.

Manoma, kad dabar bus leidžiama statyti tik mūrinius trobesius. Biednuomenei bus duotos atsistatymui paskolos lengviausiomis sąlygomis. Tokiu būdu daugeliui padegėlių gaisras gel net išeis į naudą, nors vienus — kitus metus teks smarkiau pavargti ir padirbėti.

Tsb.

Lietuvos Karo Laivyno Fondas.

Lietuva turi didelį gabalą pajūrio, tačiau iki šiol teturi tiktai vieną karišką laivą. Ir šis vienintėlis laivas nėra didelis ir dabar tarnauja jūrininkų apmokymo reikalams. Suprantama, Lietuvai nereikalingas ir neįmanomas karo laivynas jūrių kautynėms. Lietuvai užtenka turėti keletą mažesnių karo laivų savo pajūrio apsaugos reikalams ir Lietuvos reprezentacijai (atstovavimui) namie ir svetur.

Pastaraisiais laikais visuomenės organizacijos, spauda ir atskiri asmenys ėmė reikšti pageidavimų, kad būtų imtasi karo laivyno steigimo, o tuo tarpu bent Karo laivyno fondo įsteigimo.

Atsižvelgiant į šiuos pageidavimus, prie Ginklų Fondo įsteigtas Karo Laivyno Fondas, kurio lėšos bus naudojamos tiktai karo laivyno reikalams.

Aukos karo laivyno fondui siunčiamos ir priimamos tokia pat tvarka, kaip ir Ginklų Fondui, tiktai turi būti pažymėta, kam auka skiriama: Ginklų Fondui ar Karo Laivyno Fondui.

Tsb.

Naujas 10 litų monetas.

Lietuvos Prezidento Antano Smetonos vardo dieną, birželio 13 d., paleistos į apyvartą naujos dešimties litų monetos. Jos paleistos dvidešimties metų nepriklausomybės sukaktuvėms paminėti. Šių monetų cheminė sudėtis yra tokia pati, kaip ir 10 litų monetų su Vytauto Didžiojo bareljefu, t. y. 75 % sidabro ir 25 % vario. Jų diametras — 32 mm, o svoris — 18 gramų. Naujų monetų skaičiaus pusėje, centre, iškaltas pirmojo ir dabartinio Valstybės Prezidento Antano Smetonos bareljefas, aplink kurį padarytas įrašas „Valstybės Prezidentas A. Smetona, 10 litų 10“. Antroje pusėje, centre, — Gedemino stulpai, žemiau jų žodis «Lietuva», dar žemiau — 1918-1938, o aplink įrašas: Dvidešimt Metų Nepriklausomybės. XX.» Aplink vaizdus ir įrašus apvestose iškiliose briaunelėse (abiejose monetos pusėse) yra maži, buki danteliai. Monetų graželiuose įspaustas Šūkis: „Vienybėje Tautos Jėga“. Šito šūkio kiekvienas žodis atskirtas penkiakampėmis žvaigždutėmis.

Lietuvos, Estijos ir Latvijos Užsienių Reikalų Ministrų konferencija.

Birželio 10-12 d. Rygoje buvo Lietuvos, Estijos ir Latvijos Užsienių Reikalų Ministrų konferencija. Lietuvos delegacijai vadovavo Lietuvos užsienių reikalų ministras St. Lozoraitis. Konferencijai pasibaigus buvo paskelbtas toks komunikatas: „Užsienių Reikalų Ministrai, susirinkę į 8 savo konferenciją, pranešę, apie paskutinę savo vyriausybių užsienių politikos eigą ir apsvarstę savo kraštų santykius su kitomis valstybėmis, taip pat dabartinės tarptautinės padėties atsiliepimą į jų kraštų bendrą padėtį, konstatavo, kad santarvė ir bendradarbiavimas tarp trijų kraštų sudaro pagrindinę bazę ir lemiantį principą jų veikimui tarptautinės politikos srityje. Užsienių Reikalų Ministrai pareiškę savo tvirtą valią nesigailėti jokių pastangų, kad jų kraštų bendradarbiavimas būtų sėkmingas ir konstruktyvus ir kad šitam bendradarbiavimui būtų patikrintas moralinis ir materialinis pasisekimas. Jie su ypatingu dėmesiu apsvarstė bendradarbiavimo metodus politinėje ir diplomatinėje srityje, taip pat ir tai, kas liečia kontaktą tarp šitų trijų kraštų atstovų užsieniuose, lygiai kaip ir kontaktą tarp Užsienių Reikalų Ministrų. Konferencija su pasitenkinimu atkreipė dėmesį į 7 ir 8 konferencijos tarpe įvykusį trišalių konvencijų pasirašymą, suvienodinant vekselių ir čekių įstatymus, taip pat ir į trišalę konvenciją, liečiančią teismui nusikaltusių išdavimą ir teismo pagalbą. Kitą konferenciją sušauks Lietuvos vyriausybė Kaune 1938 m. gruodžio mėn.“

Klaipėdos krašto Jaunųjų Ūkininkų Ratelių atstovų suvažiavimas.

Birželio 7 d. Klaipėdoje įvyko labai gausus jubiliejinis 5 m. sukaktuvių Klaipėdos krašto Jaunųjų Ūkininkų Ratelių atstovų suvažiavimas. Dalyvavo apie 600 Klaipėdos krašto jaunųjų ūkininkų atstovų. Suvažiavimas praėjo labai iškilmingai ir su dideliu pasisekimu. Jame dalyvavo Klaipėdos krašto gubernatorius J. Kubilius ir daug kitų aukštų asmenų. Reikia pažymėti, kad Klaipėdos krašte prie Jaunųjų Ūkininkų Ratelių taip pat priklauso ir jaunieji žvejai, kurie turi atskirus savo ratelius.

Prezidento Antano Smetonos vardo diena.

Respublikos Prezidento Antano Smetonos vardo dieną visa Lietuva labai iškilmingai atžymėjo. Šventės išvakarėse į prezidento sodelį nužygiavo jį pasveikinti apie 2000 Lietuvos gimnazijų moksleivių su vėliavomis Vytauto Didžiojo universiteto didžiausios ir reikšmingiausios korporacijos «Neo-Lithuania», «Filae Lithuaniae» ir kt., didžiulė tūkstantinė jaunalietuvių eisena, šauliai, skautai. Varduvninko garbei Kaune ir daugelyje kitų Lietuvos vietų jaunimo buvo surengti iškilmingi laužai. Varlo dieną Tautos Vadas praleido savo gimtinėje, kur jį Lietuvos vyriausybės vardu pasveikino ministras pirmininkas kun. Vl. Mironas.

— Birželio 26 ir 27 d. Vilniuje numatyta sukviesti pirmasis to krašto lietuvių atstovų suvažiavimas. To suvažiavimo tikslas yra aptarti lietuvių visuomenės tautinius ir kultūrinius reikalus. Suvažiavimui numatoma toki programa: suvažiavimo atidarymas, suvažiavimo prezidiumo rinkimai, paskaita, diskusijos ir laisvi sumanymai. Šio suvažiavimo reikalu birželio 13 d., pasiremdami Lenkijos draugijų įstatymu, Vilniaus miesto storastijai buvo įteiktas atitinkamas pareiškimas, kurį pasirašė: kun. Krištapas Čibiras, direktorius Marcelinas Šikšnys, red. Augustinas Burokas, inž. Motiejus Kraužlys ir red. Jonas Latvys.

— Lietuvių Draugija SSSR Tautų Kultūrai Pažinti birželio 7 d. Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejuje surengė didelę sovietų fotografijos parodą. Ją atidarė švietimo ministras prof. J. Tonkūnas. Taip pat kalbėjo ir SSSR įgaliotas ministras Lietuvai Krapivincevas.

— Birželio 10—12 d. Lietuvoje buvo III Pabaltijo bibliotekininkų kongresas.

— Birželio 9 d. į Lietuvos uostą Klaipėdą tiesiog iš Jungtinių Amerikos Valstybių „Gripsholm“ laivu atplaukė 116 Š. Amerikos lietuvių. Atvykusieji labai iškilmingai sutikti.

— Birželio 11-14 d. Kaune įvyko labai didelė pirmoji moksleivių olimpijada, kurioje dalyvavo apie 1.500 geriausių Lietuvos gimnazijų sportininkų. Olimpijada turėjo labai įvairią programą ir praėjo didžiausiu pasisekimu.

DĖMESIO! «Lietuvio» Administracijoje, Rua Bandeirantes Nr. 474 galima gauti pavieniais numeriais įvairių laikraščių ir žurnalų iš Lietuvos, Amerikos ir Argentinos. Taip pat galima ir užsiprenumeruoti.

Z. Robak. Vertė L. Jakiūnaitė.

Akių Paslaptis.

(Tąsa iš 26 nr.)

Taip sėdėjome iki vienuoliktos valandos nakties.

Aš ir vėl pasijutau alkanas. Nebegalėdamas ilgiau tverti pasiteiravau pas šeimininką, ar neturėtų ką nors užkąsti.

— Dovanok, tamsta, kad jus nieko nepavaišinau, tačiau šiuose namuose jau yra toks paprotys kad vakare nevalgoma anksčiau vienuoliktos valandos.

Šeimininkas išėjo iš kambario, išsinešdamas visus anksčiau atneštus indus. Po valandėlės sugrįžo ir pranešė, kad audra jau praėjusi. Priruošė stalą dviem asmenim ir atsisėdo priešais manęs.

Įsiviešpatavo nejauki tyla.

Kap... kap... kap... krito vandens lašai ant pianino. Tačiau juk lietus nelyja?..

Na, taip, gal ant stogo yra įdubimas prisipildęs vandens ir kol vanduo nenutekės, tol lašės. Pažvelgiau į šeimininką, stebėdamasis jo tylėjimu.

Silpna lempos šviesa žaidė jo plaukuose, ant veido, lygiai taip, kaip man rodėsi šiuose tamsiuose kampuose. Kaip tas viskas man keista... Esu susinervinęs, matyt, nuo alkio.

Kap... kap... kap... — kada gi nustos kritusios tos ašaros?... ne, juk tai ne ašaros, — tai tik lietaus lašai.

Šeimininkas sudrebėjo. Durys atsidarė ir į kambarį įėjo kažkokia moteris, nešdama rankoje bliūdą. Lempos šviesa krito ant jos balto marmurinio veido.

Graži, išdidi, tačiau kodėl tokia išblyškusi? — Jos didelės mėlynos akys įsmigo į mane.

Tos akys...

Visą gyvenimą jas atminsiu. Tai buvo mirštančio grožio akys, akys — kurios maldauja pagalbos, tačiau vienok žinai, jog jos jau nėra joms; akys — kurios jau mirusios, tačiau dar baisiai kenčiančios...

Kokia ji — blondinė ar brunetė? Nežinau... — žinau tiktai, kad turi dideles tamsiai mėlynas, be galo kenčiančias akis.

„Ir pagaliau?“ — suskambėjo šiurkštesnis negu iki šiol šeimininko balsas. Akys išsigando, jas paslėpė ilgos puikios blakstienos.

— Ar aš ką nors valgiau? — atrodo, kad taip, — tačiau ką? — nežinau.

Tyliai, kaid dvasia slankiojo akių savininkė po kambarį; dažnai ėjo pro duris, nešė dubenėliuose valgį, tačiau nė vieno karto nepakėlė į mane akių.

Visą laiką nieks nepratarė nė žodžio, tiktai kap... kap... kap... atrodė, kad ištisos lubos prakiuro ir pro visus plyšius vanduo laša ant pianino

— Jau laikas.

Ar tai tolimas griaustinis? — ne, tai šeimininkas prabilo.

Akių savininkė išėjo iš kambario. Po valandėlės grįžo nešina lėkšte su džiovintos mėsos gabalu.

Šeimininkas atsikėlė nuo stalo, nurodė jai savo vietą, o pats atsirėmė į sieną. Šitaip stovėdamas, sukryžiavęs ant krūtinės rankas, nejudėdamas, net nemirkčiodamas, atrodė, lyg akmens stovyla. Nenuleido nuo jos akių; jo veidas niūrus, sustingęs.

Moteris atsisėdo priešais manęs, piaustė po gabaliuką sūriąją mėsą ir pamažu nešė prie lūpų. Lyg spingdama valgė, o ryjant net ją drebulys nukrėsdavo. — Veide nė lašo kraujo.

— Ką tas viskas reiškia? — sukosi man galvoj.

Prie paskutinio gabaliuko ji pakėlė blakstienas ir jos akys vėl pasižiūrėjo į mane. Baisu... Tos akys verkė, tačiau buvo visiškai sausos. Pasiusti galima...

Kap... kap... kap... Viešpatie! Tai ne lietaus vanduo tai jos ašaros krinta ant pianino.

— Baigta, — sugriaudė šeimininko balsas, kuomet ji prarijo paskutinį kąsnelį.

Atsistojo iš išėjo iš kambario.

— O dabar, mano pone, — priėjo prie manęs šeimininkas — dovanokit man, kad nesulaikau jus nakvynei, nes neturiu nei tinkamo kambario, nei patalo; iki miestelio jau netoli, už kokių trijų valandų tamsta būsi namie. Palydėsiu tamsta. Tuojau atvesiu arklį.

(B. d.)

S. N.

Po Visuomenės ir Kariuomenės dienos iškilmių Kaune

(Mûsų Kauno korespondento).

(Pabaiga)

Gyvename ginkluotosios taikos laikus, todėl nebûkime romantikais svajotojais, bet griežtais realistais, neper vertinkime savo jėgų, bet vis dėlto, pirmiausia daugiau pasitikėkime savimi.

Tegul šios dienos iškilmių paki lusi nuotaika pasilieka visuose mûsų darbuose ir ateityje, o šie prie Nežinomojo Kareivio kapo kariuomenei pasaukoti ginklai tepadeda mûsų kariams su dar didesniu pasišventimu budėti ir tarnauti savo tautai.

Visos kariuomenės ir šaulių var du aš širdingai dėkoju visiems auko tojams už dovanotus ginklus ir kitas aukas. Šie ginklai ir aukos ir visuo menės nuoširdumas padės mûsų kariuomenei su dar didesne energija ir didesniu pasiryžimu savo mylimai Tėvynei dirbti ir jai aukotis.

Šia proga dėkoju šventei ruošti komitetui, visiems tos šventės inicia toriams, rėmėjams ir vykdytojams ir visiems šių iškilmių dalyviams. Kariuomenei yra labai malonu matyti didelį visuomenės pritarimą ir simpa tijas. Mûsų karių pareiga bus savo darbais atsidėkoti visiems tautiečiams ir jų gerų norų ir jausmų jokiu budu neapvilti.

Ketvirtoji kariuomenės ir visuo menės diena ir visos gražios ir iškil mingos šios dienos apeigos tepadeda mums daryti viską, kad tik Lietuva būtų laisva, nepriklausoma, saugi ir nors nedidelė, bet kultûringa ir stipri".

Po iškilmių prie Karo Muziejaus dar įvyko iškilmės karo aviacijos aerodrome, kur kai kurie aviacijos, kavalerijos, ryšių bataliono ir priešlėktuvinės apsaugos daliniai pasirodė, ko ir kaip mokosi, kad Lietuvos visuomenės parama būtų pateisinta ir kad nepriklausomybė būtų garantuota. Visuomenė buvo nepaprastai patenkinta kariuomenės dalių pasiro dymu, o ypač plieno paukščiais — lėktuvais, kurie didelio šiurpo kėlė žiûrovams atlikdami įvairius oro pra timus, parodydami mûsų karo lakûnų miklumą ir drąsą.

Toje pačioje karo aviacijos aerodromo aikštėje karškos virtuvės virė kareivišką maistą ir vaišino visuomenę. Ne tik mažieji smarkiai atakavo virtuves prašydami: „Kareivėliai duokite paragauti", bet gausiai vaišinosi ir didelė visuomenės dalis. Daug kas iš pradžių norėjo tik para gauti, kaip maitinami Lietuvos karei viai, o paragavę jau mielai panorėjo ir gerai užkąsti, nes tokių kopûstų, kokių išverda kareiviškos virtuvės ir jų gerai prityrę virėjai, retame restorane vargu galima gauti. Be to kariuomenės ir visuomenės dienos išvakarėse, gegužės 14 d. buvo gana įdomios iškilmės prie Karo Muziejaus kur buvo parodytas vakarinis patikrinimas, kokie yra daromi kiekvieno je kariuomenės dalyje.

Po patikrinimo ir Karo Muzie jaus vėliavos nuleidimo iškilmių, vi suomenė ir kariuomenė nužygiavo į Kauno ąžuolyną, kur buvo surengta kariuomenės dainų ir muzikos koncertas.

Tas koncertas nepaprastai su žavėjo Kauno visuomenę ir jis buvo dar tuo įdomus, kad galėjo laisvai įeiti visi. kas tik norėjo ir atsisėsti, ten, kur kam patiko. Tai buvo tik rai kariuomenės ir visuomenės ben dravimo susiartinimo momentas, nes šalia sėdėjo ir mažieji ir suaugusieji ir kareiviai ir karininkai, darbinin kai ir valdininkai ir t. t. Nebuvo jo kių rûšiavimų ir jokių skirstymų ir visi buvo nepaprastai patenkinti. Ne perdedant galima pasakyti, kad tai buvo pirmas toks karinių dainų ir muzikos koncertas, kur atliko įvairių dalykų ir kuriame dalyvavo trijų pulkų jungtinis orkestras ir kareivių bei atsargos karininkų studentų choras.

Koncerto metu padanges margino įvairios raketos, linksmindamos ir gražiai nuteikdamos žiûrovus.

Reikia pasakyti, kad jau ketvir ti metai, kaip rengiamos kariuomenės ir visuomenės dienos, bet nė vie nais metais nebuvo tiek iškilmingos, pilnos entuziazmo ir nuoširdumo kiek šiais metais.

Jeigu tektų Prancûzijai kariauti.

Nuo 1933 metų pradėjus Japoni jai, Italijai ir Vokietijai vykdyti sa vo ekspansinius planus, tarptautinė padėtis žymiai pablogėjo. Prisime name, kiek nerimo sukėlė Japonijos žygis Mandžiûrijon, Italijos — Abisi nijon ir paskutiniu metu Vokietijos — Austrijon. Šiuo momentu visų akys ir ausys yra nukreiptos į Če koslovakiją, kurią Hitleris pasirinko kaip sekančią auką po Austrijos.

Ryšium su minėtais žygiais susi daro politiškų konfliktų, kurie su kelia daug nerimo visose taikos no rinčiose valstybėse. Iki šiol visi šie konfliktai šiaip taip pasisekdavo lik viduoti. Tačiau minėtų dinamiškųjų valstybių apetitams nemažėjant, vi sos kitos valstybės stengiasi pasi ruošti ginklu raminti tuos, kurie žo džių neklausytų.

Labiausiai visus domina, kokioje padėtyje yra Prancûzija su Angli ja, tos dvi stipriausios ir taiką pa laikyti labiausiai ušsiagažavu sios valstybės.

Prancûzų strategų nuomone, Prancûzija šiuo metu yra kiek blo gesnėje padėtyje, negu prieš Didįjį karą, kada turėjo puikiai paruoštą ir gerai apginkluotą armiją ir stro piai paruoštą mobilizaciją. Kariška sutartis su Rusija tada irgi buvo la bai reikšminga. Dėl Italijos neutra lumo tuo metu visai neteko abejoti. Anglijos pagelbos prancûzai irgi laukė, o kai Vokietija įsibrovė Bel gijon, tai buvo aišku, kad Anglija eis išvien su Prancûzija.

Šiuo metu padėtis pakitėjusi. Pirmiausiai todėl, kad yra susiartinusios Vokietija su Italija. Dėl to, kilus karui, jeigu ir liktų neutrali, tai vistik Alpių frontas reikėtų gerai apsaugoti, bet to, nemaža jėgų reik tų palikti Viduržemio jûroje ir šiau rinėje Afrikos dalyje. Be to, nežinia, kaip bus su Ispanija. Prancû zijos interese yra, baigus naminį ka rą, padėti Ispanijai gydyti to karo žaizdas ir už tai užtikrinti visišką jos neutralumą.

Didžiausią nerimą kelia ir la biausiai gresia pavojus šiaurės va karų Prancûzijos pakraščiams. Nors, tiesa, ši sienos dalis yra geriausiai apsaugota Maginoto tvirtovėmis, ku rias sunku bus įveikti. O jeigu Vo kietija mėgintų įsiveržti per Belgiją, kaip padarė 1914 metais, tai Anglija iš karto stotų karan su Prancûzija. Be to, reikia priminti, kad Belgija yra stipri kariška pajėga ir pavo jaus metu pasiryžusi gintis.

Panašiai yra su Šveicarija. Ji paskelbė neutralumą ir šis jai bus pripažintas. Tačiau ji smarkiai gink luojasi ir karo metu užpulta galėtų gintis.

Nereikia užmiršti ir Prancûzijos susitarimų su Mažąja santarve (Ru munija, Čekoslovakija ir Jugoslavi ja) ir Lenkija. Tiesa, tarp Čekoslo vakijos ir Lenkijos santykiai nege riausi. Bet šios valstybės supranta, kad Vokietija yra lygiai pavojinga dėl abiejų. Prancûzų diplomatams svarbu pašalinti visus nesusipratimus tarp šių valstybių, kad karo metu jos būtų vieningos.

Prancûzijos karališka sutartis su Sovietais šiuo metu reikšmės neturi, nes sovietų armija, nors ir di delė, tačiau jos geriausi vadai jau sušaudyti. Be to, labai bloga yra So vietų komunikacija ir aprovacija, todėl karišku jėgų mobilizacija būtų labai apsunkinta. Dar reikia primin ti, kad Sovietų Sąjunga neturi ben drų sienų su Vokietija, dėl to, turė dama menką laivyną, Sovietų Rusi ja, kad ir norėtų negalėtų padėti nei Prancûzijai nei Čekoslovakijai.

Dabar pažiûrėkime, kokios yra Prancûzijos karinės pajėgos: Pran cûzija, kartu su kolonijomis, turi 100.000.000 gyventojų. Tiesa, kolonijos reikalauja nemažų pajėgų ramumui užtikrinti, tačiau Didysis karas parodė, kad kolonijalinė kariuomenė Prancûzijai daug padėjo. Be to, ko lonijos yra neišsemamas šaltinis ka riuomenės aprovizacijai karo metu ir leidžia Prancûzijai laisvai vande nynais susisiekti su visu pasauliu.

Karininkų korpusas ir puskari ninkų kadrai yra labai gerai paruoš ti ir išmokinti. Jie sudaro stiprų karišką pagrindą su 120.000 nuolati nės kariuomenės ir karo specialis tais. Atsarginiai yra nuolatiniame kontakte su tarnaujančia kariuome ne, nes kasmet 45.000 rezervos ka rininkų ir 50.000 puskarininkų atlie ka kariškus pratimus.

Armijos apginklavimas yra la bai moderniškas ir gausus. Kariuo menė aprūpinta geriausiais kulko svaidžiais, artilerija ir tankais.

Karo aviacija tuo tarpu yra kiek atsilikusi nuo kitų valstybių, bet yra skubiai organizuojama, didi nama ir smarkiai gerinama. Karo lakûnai yra gerai paruošti ir nebijo geriausiai išlavintų lakûnų konku rencijos.

Karo laivynas Prancûzijoje vi suomet buvo gerai suorganizuotas. Šiuo metu vien tik nuolatinių kari ninkų karo laivyne tarnauja daugiau kaip 60.000. Atsarginių yra dar dau giau.

Karo vadais Prancûzija yra ge rai žinoma visame pasaulyje. Nors Didžiojo karo garsieji vadai arba mirė arba iš kariuomenės jau pasi traukė, tačiau jie paliko nemenkes nius pavaduotojus. Kai garsusis mar šalas Petain pasitraukė iš vyriausio jo kariuomenės vado pareigų, jo vie tą užėmė generolas Veygandas pati kimiausias maršalo Fošo štabo vir šininkas. Generolą Veygandą pava davo gen. Gamelinas maršalo Jof fre'o geriausias karys. Tokiu būdu Prancûzijos armija nuolat patenka į geriausių vadų rankas.

Dar tenka priminti, kad Pran cûzijos armija yra labai demokratiš ka ir kartu karinga. Smarki kariš ka disciplina nesunaikina aukštos prancûzų inteligencijos, kuri nepri pažįsta jokių luominių skirtumų, ati daro kelia net ir paprasčiausiam ka reiviui pasiekti aukščiausią karišką laipsnį. Visiems yra žinomas pran cûzų dėsnis, kad kiekvienas pran cûzų armijos kareivis nešioja savo tor nistre maršalo laipsnį ir insignijas. Dėl to kiekvienas prancûzų karys stengiasi kariuomenėje užsitarnauti kuo aukščiausį laipsnį.

Bet nemenkesnis kariškas nusi teikimas yra ir visoje prancûzų tautoje. Prieš Didįjį karą vokiečiai tvirtino, kad prancûzų tauta yra la bai užsikrėtusi pacifizmu ir antimili tarizmu ir todėl kare bus visai silp na, tačiau per ketverius karo metus o ypač Marnos mûšyje įsitikino, kad toks tvirtinimas yra klaidingas.

Turėdami tai galvoje, prancûzų karo strategai visai drąsiai ir su pa sitikėjimu laukia ateities, nesibijoda mi net ir galingųjų priešininkų.

J.

Balys Augustinavičius

Arimų dukrai

Sese
gelsvakase,
mylimos Tėvynės dukra mylima
Tau, raudona rože,
šiuos paskyriau žodžius
kuri man kaip žemė esi artima!

Mėlynieji dangûs,
ant arimų lango,
neatstos dirvonų šalies mûs gra- [žios —
Neries melsvas vingis
mėnesienoj spindi,
tartum Tavo juostos audinių raš [tuos...

Sese
mėlynake,
ar matai, kaip puikûs mûs lau- [kų arimai...
Kaip rugys ir javas
vešliai sužaliavo,
Tavo rankų laukia susimąstęs li- [nas.
Atmeni, lelija,
kaip žiedais nulijo
sodai ėmė puoštis nuometu tavu
Žemė mus viliojo
šičia buvo rojus
tėviškėj gimtojoj, krašte mûs tė- [vų!
Gintarinis perle
mûs Baltijos marių,
nebijoki audrų, anei žaibo žalio!
Budrios mûsų akys
ir per tamsią naktį
visad, visad saugo brangią mû- [sų šalį.
Sese
gelsvakase,
mylimos Tėvynės dukra mylima
Tau raudona rože,
šiuos paskyriau žodžius,
kuri man kaip žemė esi artima!

Brangiausi pašto ženklai pasaulyje.

Milijonai žmonių kasdien per ka ir naudoja pašto ženklus, visai nesirûpindami tolimesniu jų likimu. Tačiau, kai viena ar kita pašto žen klų rûšis pasibaigia ir išeina iš apy vartos, tada išlikusių egzempliorių kaina pradeda kilti, iš karto prašok dama jų pirmykščią nominalinę ver tę. Kuo mažiau egzempliorių išsilai ko, tuo toks pašto ženklas yra bran gesnis. O kai kurių visai retų paš to ženklų kaina yra tiesiog neįmano ma ir visai nesuprantama nė kolek cijonieriui, nes kaip galima mokėti milžiniškus pinigus už mažą pasenu sį gabalėlį popieriaus?

Brangiausiais pašto ženklais pa saulyje yra laikomi šie. Pirmiausia eina Britų Gvianos vieno cento paš to ženklas, kurs buvo išleistas 1856 m. ir kurio buvo atspausdintas tik vienų vienas egzempliorius. Ji buvo visai iš netyčių atrasta 1873 m. vienos šeimynos senų laiškų archy ve. Ją radęs jaunuolis pardavė ją artimiausiam pašto ženklų pirkliui už 25 litus. Paaiškėjus šio pašto žen klo originališkumui, jo kaina ėmė smarkiai kilti ir 1922 m. jį nupirko Paryžiui vienas anglas už 400.000 li tų! Kiek pigesnis yra Aleksandrijos miesto, Amerikoj, pašto ženklas, iš leistas 1847 m. Už Aleksandrijos pašto ženklą dabar mokama ligi 150. 000 litų. Brangûs taip pat yra Mau ricijaus salos pašto ženklai. Jų buvo išleista 700 egzempliorių po vie ną ir du pensus 1847 metais. Lig šiol jų yra išlikę tik 13 štukų visam pasauly. Už raudoną vieno penso Mauricijų mokama ligi 120.000 litų. Labai vertinamas yra vienas švedų pašto ženklas, trijų skatikų vertės, kurs per klaidą buvo atspausdintas geltonos spalvos, vietoje žalios. Už šį ženklą buvo sumokėta 100.000 litų Tai yra patys brangiausi pašto žen klai, o tokių, kurie vertinami tûkstan

(Pabaiga 8 pusl.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

500 „LIETUVIO“ NUMERIŲ.

Šių metų rugpiūčio pradžioje išeis 500-is „Lietuvio“ numeris. Redakcija prašo visų bendradarbių, ko respondentų ir senųjų „Lietuvio“ skaitytojų parašyti šiam jubiliejiniam mūsų laikraščio numeriui straipsnių, korespondencijų, atsiminimų ir kt. Mūsų nuolatiniai provincijos korespondentai prašomi atsiusti savo fotografijas.

500-jam numeriui visą medžiagą prašoma prisiusti galimai anksčiau, kad būtų laiko ją tinkamai paruošti ir sutvarkyti.

IŠVYKO Į LIETUVĄ TRYS MŪSŲ SPORTININKAI.

Birželio 29 dieną laivu „Masilia“ išvyko į Lietuvą žymesnieji „Lithuanijos“ sportininkai: Stepas Žičkus, Juozas Vasiliauskas ir Valentinas Pakalnis. Mūsų šaunieji sportininkai Lietuvuje dalyvaus Tautinėje Sporto Olimpijadoje, kuri prasidės Kaune šių metų liepos 17 dieną.

Išvykstančius sportininkus į Santos uostą palydėjo būrys draugų ir pažįstamų.

Šia proga mūsų sportininkams linkime gražiai ir garbingai atstovauti Brazilijos lietuvių sportą ir laimingai grįžti.

BAIGTAS D. L. K. MOKYKLOS REMONTAS.

Villa Bellos mokyklos šiometinis Tėvų Komitetas nepaprastai rūpinasi mokykla. Birželio mėn. atostogų metu padarė mokyklai didelį remontą. Darbus vykdė pats tėvų komiteto pirmininkas Antanas Baltušisiatliko nepaprastai kropščiai ir sąžinngai. Atliko daug darbų, kurie ir sutarty nebuvo numatyti, už tai nepaimdamas atskiro atlyginimo. Bendrai p. Baltušis už darbą tepaėmė labai žemą kainą. Malonu žiūrėti į tokių žmonių darbus, gražu priminti apie tokius lietuvius, kurie rūpinasi savo mokykla. Garbė jiems!

Vilabelietis.

MOKYTOJŲ KONFERENCIJA.

Birželio 28 dieną įvyko São Paulo lietuvių mokytojų konferencija, kurioje dalyvavo visi mokytojai su inspektorium S. Bakšiu. Konferencijoje buvo aptarta visa eilė klausimų liečiančių mūsų mokyklas ir mokytojų darbą.

Šia proga tenka pažymėti, kad visi S. Paulo lietuviai mokytojai dirba sutartinai ir su dideliu pasiaventimu.

Kor.

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOJ VALDYBOS POSĖDIS.

Birželio 28 dieną įvyko Lietuvių S-gos Brazilijoj vykdomosios valdybos posėdis. Posėdyje tartasi organizaciniais, spaudos ir kitais reikalais. Tarp kitko nutarta „Lietuvyje“ įvesti „Vaikų kampelį“, kuriame bendradarbiautų lietuviškų mokyklų mokiniai ir šiaip mokyklinio amžiaus lietuviai vaikučiai. Liepos 5 dieną nutarta sušaukti Lietuvių S-gos Brazilijoj plenumo posėdį, kuriame bus aptarta svarbesnieji klausimai.

J-is

IŠ KOLONIJOS BARÃO DE ANTONINA.

Mes Barão de Antonina lietuviai labai laukiame atvykstant „Lietuvio“ redaktoriaus p. St. Vancevičiaus ir mokytojo p. J. Jurgilo, kurie žadėjo mūsų koloniją aplankyti. Mes tikimės, kad atvykę iš S. Paulo svečiai padės mums susiorganizuoti ir gal net įsteigti skrajojančią lietuvišką mokyklėlę, kurioje mūsų vaikučiai galėtų pasimokyti lietuviškai.

Šiaip visi lietuviai šioje kolonijoje gyvena po senovei. Beveik visiems sekasi neblogiausiai. Savo tarpe sugyvena gana gražiai ir sutartinai. Sekmadieniais ar šiaip liuosu nuo darbo laiku sueiname, pasikalbame, pasitariame, kartais net ir lietuvišką dainelę užtraukiame.

Lietuvis K.

„LIETUVIS“ PADIDINAMAS.

Nuo sekančio numerio mūsų laikraštis išeis žymiai padidintas. Jau pirmame padidintame numeryje tilps daug įdomių straipsnių, apysakų, eilėraščių, juokų, įvairenybių, o ypatingai daug žinių iš visur.

Skaitytojai! Sekite kiekvieną „Lietuvio“ numerį.

„CENTRAS“ NELEGALI ORGANIZACIJA.

Paaiškėjo, kad prieš metus laiko kelių asmenų interesams suorganizuotas taip vadinamas „centras“ yra nelegali organizacija, neturinti leidimo (alvarã de funcionamento) veikti. Kaikurie atviresni „centro“ vadovai pasakoja, kad tos organizacijos net ir įstatai neregistruoti.

Kadangi dabar visoms organizacijoms reika registruotis Rio de Janeiro teisingumo ministerijoj, tai, anot kaikurių „centro“ vadovų, ši organizacija turėsianti visiškai likviduotis.

„Centro“ vadovai nusiskundžia, kad nariai nemoką nario mokesčio ir nėsą pinigų net patalpų nuomai apmokėti. Apie nariams žadėtas pašalpas esą ir kalbos negali būti. Jei taip, tai kuriems galams toks „centras„ ir reikalingas?

J. Merčys.

BANKRUTUOJA „LIET. AIDAS BRAZILIJOJ“?

K. Uckaus leidžiamo laikraštuko redaktorius A. Dutkus nusiskundžia, kad jau trečias mėnuo jam leidėjas nemokąs algos. „Liet. Aido Brazilijoj“ padėtis esanti kritiška ir jis anksčiau ar vėliau turėsiąs bankrutuoti. „Aido“ leidėjas K. Uckus neįstengiąs padengti laikraštuko nuostolių, nes jis šiais metais nustojęs beveik pusės skaitytojų.

Dabar redaktorius A. Dutkus verčiasi tik iš „kadernetų de identidade“ ir kitų „patarnavimų“, už kuriuos nulupa trigubai brangiau, negu kitur. Pav. iš manęs A. Dutkus už „kadernetos“ išėmimą pareikalavo 60 milreisų, tuo tarpu kai brazilas „despašiantas“ išėmė už 48$00.

Ar tikrai A. Dutkus negauna algos, ar tik sąmoningai sako, kad iš žmonių daugiau pinigo išlupti už „patarnavimus“, nesiimu spręsti, bet kad jo redaguojamas laikraštukas eina prie galutino bankroto, tai matyti iš viško.

J. S-kas.

SVEČIAI IŠ RIO DE JANEIRO.

Šiomis dienomis mūsų laikraščio redakciją aplankė „Vilnies“ S-gos vice-pirmininkas Jonas Adomavičius atvykęs į S. Paulo iš Rio de Janeiro J. Adomavičius yra ilgametis mūsų laikraščio skaitytojas susipratęs ir pasiturintis lietuvis.

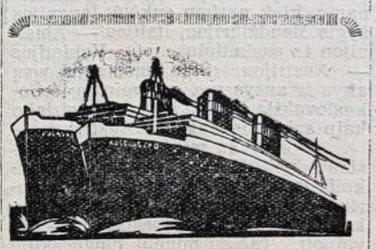
Birželio 29 dieną redakcijoj lankėsi mūsų bendradarbis ir „Vilnies“ s-gos veikėjas Juozas Ramanauskas.

SPORTAS

PAPILDYTA SKYRIAUS VALDYBA.

Penktadienį, birželio mėn. 24 d. įvyko Sporto S-gos Lithuania Mokos skyriaus narių visuotinas susirinkimas. Susirinkime svarstyta svarbesnieji organizaciniai reikalai, papildyta valdyba ir kit.

Į valdyba vietoj atsistatydinusio pirmininko J. Adžgausko išrinktas Jonas Butvinskas ir vietoj pasitraukusio sporto vedėjo J. Wimkės — J. Golskis.

Gdynia - Amerika

Linhas de Navegação S. A.

Pietų Amerikos linija

Laivų išplaukimas iš Santos į Rio Grande, Montevideo ir Buenos Aires

S/S PULASKI

18/7, 7/10 ir 9/12 1938 m.

S/S KOŠCIUSKO

14/6, 18/8, 8/11 1938 ir 13/1 1939 m

Laivų išplaukimas iš Santos į Rio de Janeiro, Bologne s/m, Kiel, Holtenau ir GDYNIA

S/S PULASKI

1/8, 20/10, 22/12 1938 m.

S/S KOŠCIUSKO

20/6, 31/8, 21/11 1938 ir 25/1 1939

3-čios klasės su kabina laivakortės kaina iš Santos į Kauną tik 1:754$000

Pulkiausi patogumai luksusinėse, 1 ir 2 klasės kabinose.

Laivakortės parduodamos:

S. PAULO, RUA LIBERO BARÓ,

561 sobreloja. Tel. 2-3851

Agencia Polonexa de Viagens.

Papildžius valdyba tikimasi, kad organizacinis veikimas smarkiai pagyvės.

Koresp.

NUGALĖJO FORÇA PUBLICA FUTBOLNINKUS.

Praeitą sekmadienį, birželio m. 26 d. Sporto S-gos „Lithuania“ Mokos skyriaus futbolninkai žaidė futbolo rungtynes su São Paulo estado samdytos kariuomenės Força Publika futbolo komandomis „Carandirû F. C.“ Rungtynės įvyko lithuaniečių aikštėje, Mokoje.

Kai del pačių rungtynių, tai antrosioms komandoms lošiant jos buvo gana pasyvios, nes dauguma lithuaniečių visai naujų lošikų negalėjo išvystyti gyvo lošimo, nors palygi nus su priešo komandos lošimu, musiškiai lošė neblogai. Antrųjų komandų rungtynės baigėsi lygiomis 0 : 0.

Išėjus į aikštę pirmosioms komandoms, vaizdas gavosi visai kitoks. Priešo pirmoji komanda pasirodė gana stipri, tačiau lithuaniečiai savo technika ir vikrumu žymiai For ça Publikos lošikus pralenkė ir jau nuo pat pradžios ėmė spausti priešą neleisdami nusiirti su sviediniu nė iki vidurio aikštės. Golai ėmė kristi į priešo vartus viens po kito ir lithuaniečiai jų įvarė net 5. Tačiau jų 2 buvo užginčyti.

Rungtynės baigėsi rezultatu 3 : 0 lithuaniečių naudai.

Reikia tikėtis, kad dažniau žaizdami jie kur kas daugiau sustiprės ir tikrai parodytų ką lietuviai gali.

Torsidorius.

VĖL MOKOS LITHUANIEČIŲ RUNGTYNĖS.

Nugalėję praeitą sekmadienį Força Publikos futbolninkus, Mokos Lithuanijos futbolo komandos, šį sekmadienį liepos mėn. 3 dieną turės antras rungtynes su dar stipresniu sporto klubu „E. C. Internacional Carandirû“. Šiose rungtynėse Mokos lithuaniečių komandos pasirodys pilnam savo sąstate. Rungtynės, kurios žada būti labai įdomios įvyks lithuaniečių aikštėje Mokoje 1 val. po p.

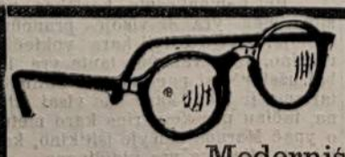
Koresp.

Gerbiamieji Skaitytojai!

Visų jūsų pareiga per šį mėnesį surasti bent po vieną naują «Lietuvio» skaitytoją! Visi kaip vienas dalyvaukite «Lietuvio» platinimo vajuje! Užsakykite «Lietuvį» savo giminėms ir draugams į Lietuvą. Suteiksite jiems daug malonumo ir tuo pačiu paremsite laikraštį. Jei visi gerbiamieji skaitytojai uoliai paremsite laikraštį naujomis prenumeratomis ir laiku atsilyginsite už savo prenumeratas, tai greitu laiku «Lietuvį» galėsime žymiai padidinti ir pagerinti jo turinį.

Paraginkite savo kaimynus ir pažįstamus užsisakyti „Lietuvį“ 1938 metų antram pusmečiui. «Lietuvio» prenumeratos kaina iki pabaigos metų tik 6$000.

Administracija.

Norėdami apsaugoti savo akių sveikatą nešiokite AKINIUS

Moderniški akiniai

Pigiausiomis kainomis gaunami pas diplomuotą optica FOTOPAN

Avenida São João, 320

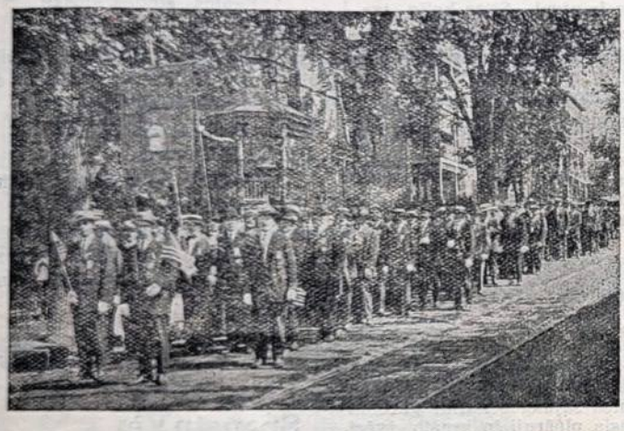
Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu duodame specialią 10% nnolaidą.

Taip pat turime dideli foto aparatų pasirinkimą. Ir viskas fotografijai.

SKELBKITĖS TIK „LIETUVY“

Amerikos lietuvių studentai, kurie studijuoja Kaune.
Iš kairės į dešinę: Z. Rajauskaitė, J. Rajauskaitė, Br. Voveris, Vidury: seserys Kazimierietės.

Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo iškilmės — paradas 1922 VIII. 5. Worcestery, Mass. Priešaky nešamoj vėliavoj įrašas: „Šv. vardo Jėzaus Draugija, uždėta 26 lapkr. 1909 Worcester, Mass".

Jaunieji Čikagos lietuviukai ir lietuvaitės, per tarptautinę turistų parodą 1932 m. lietuviškais šokiais ir dainom laimėję „auksinę taurę".

Kaip dirba ir gyvena prezidentas Rooseveltas.

„Neus Wiener Journal" dienraštis paduoda įdomių žinių apie tai, kaip gyvena ir dirba Amerikos prezidentas Roosveltas.

*

Pusryčiauja daugiausia tebegulėdamas. Pusryčiaudamas skaito rytinius laikraščius. Po darbo dienos, vakare paprastai taip pat dar dvejetą valandų lovoje neužmiega. Vakare gulėdamas tvarko savo pašto ženklų rinkinį. Pats iškarpo iš prezidento vardu gautų tą dieną laiškų vokų ženklus. Anot paties prezidento, tai geriausia jam migdomoji priemonė.

Dirba nuo ryto lig vakaro. Visą jo dieną tiesą galima nusakyti tik trimis žodžiais: darbas, darbas ir dar kartą darbas. Dirba paprastai arba savo dirbamajame kambaryje, Baltųjų Rūmų salionėlyje, arba laivyno ministerijoje, kur, kartu su prezidento pareigomis lig šiol eidamas ir laivyno ministerio pareigas, turi taip pat atskirą savo kambarį. Gražiam orui esant, dažnai liepia pastatyti stalą sode ir dirba atvirame ore. Svarbius reikalus sutaria važiuodamas automobiliu. Taip pat valstybės reikalus sprendžia keliaudamas savo specialiu traukiniu ar savo jachta „Potomac". Prezidentas Rooseveltas mėgsta važinėti, nes tuo būdu gali dirbti visą dieną, nesugaišdamas laiko vien poilsiui ir pramogoms.

Algos gauna 75.000 dolerių per metus. Tai būtų tokio didelio krašto kaip Amerikos Jungtinės Valstybės, prezidentui visai nedidelė alga. Pav. Prancūzijos prezidentas gauna tris milijonus frankų per metus algos. Tačiau tie 75.000 dolerių per metus Amerikos prezidentui yra skirta gryno pelno, jei taip būtų galima pavadinti. Nes — visas Amerikos prezidento išlaidas sumoka valstybė.

Valstybė padengia visas prezidento vaišių išlaidas. Valstybė išlaiko specialius jam gydytojus ir visą armiją sodininkų (vien gėlių po 700 kasdien suvartoja Baltieji Rūmai!). Valstybė išlaiko specialią skalbyklą prezidentui ir net specialius frizierius. Pav., jei prezidentas, rytą nuskustas, kartais siekia į kišenę skutėjui „arbatpinigių" duoti, tai skutėjas šypsodamasis įspėja: „Jau esu gavęs, misteri Prezidente!". Nes net įprastiems „arbatpinigams" yra specialiai pozicija prezidento išlaidų sąmatoje iš valstybės iždo.

Tik prezidento automobiliams ir šoferiams yra skirta 75.000 dolerių per metus iš valstybės iždo.

Tai yra tiek pat, kiek pačiam prezidentui algos. Suprantama, tų automobilių yra nevienas. Vien prezidento šoferių yra dvyliką, kurie visi algas gauna iš valstybės iždo.

Jei Amerikos prezidentas panorsta kartais nesinaudoti jam skirtomis susisiekimo priemonėmis, tai prezidentas gauna visur papiginimų. Pav., jei prezidentui nusibosta plaukioti savo jachta „Potomac", kurią su visa jos įgula išlaiko taip pat valstybė, jis gali „papigintomis kainomis" pasinuomoti kreiserį. Jei kartais užuot naudojęs savo specialiu traukiniu, jis panortų važiuoti paprastu traukiniu, tai jis ir visi jo palydovai gautų geležinkelių bilietus 60% pigiau. Tokią nuolaidą Amerikoje gauna tik daug vaikų turinčios šeimos.

Ir Baltuosiuose Rūmuose Amerikos Prezidentas gyvena dovanai. O jei kuris milijonierius Amerikoje turėtų tokius rūmus, tai vien mokesčių už juos turėtų per metus mokėti pusę milijono dolerių.

Baltieji Rūmai yra pastatyti 1792 m. Juos statė prancūzas architektas Lenfantas. Europoje yra dveji tokie pat rūmai: grafo Leinsterio rūmai Dubline ir iš Balzako romanų žinomos Rastinjakų (Rastignac) giminės rūmai Dordogne. Baltųjų Rūmų I aukšte yra žinomoji „rytinė salė", „žaliasis salionas", „žydrasis salionas", kuriame priimami diplomatai. Privačių prezidento kambarių I aukšte tėra valgomasis. Visi kiti privatūs kambariai yra II aukšte. Ten šeimininkauja ponia Rooseveltienė. Tik ir čia ji neturi teisės įeiti į vieną kambarį — tai į vadinama rašomąjį. Iš tikro prezidentas šiame kambaryje visai nerašo, o tik turi spaudos konferencijas.

Tai garsiosios spaudos konferencijos. Čia po du kartus kas savaitę susirenka visi žurnalistai. Ir 138 milijonų gyventojų vadovas čia atsakinėja laikraštininkams į įvairius įvairiausius klausimus. Tai yra vienintėlė proga Amerikos prezidentui nuolat informuoti visuomenę apie savo ir savo vyriausybės politiką, nes išskyrus iškilmingus parlamento atidarymus, nei Amerikos prezidentas nei ministeriai niekad nedaro pranešimų parlamentui. Dėl to ir Amerikos kongreso atstovai niekad nestato vyriausybės nariams klausimų.

Prezidentas Rooseveltas yra ir labdarys. Jis išlaiko jo paties įsteigtą suparaližuotų vaikų sanatoriją Warm Springse. Mažas būdamas jis pats yra buvęs suparaližuotas ir tik nežmoniškos savo energijos dėka yra iš tos baisios ligos vos beišsiritęs. Dėl to jis taip jautrus ir kitiems nelaimingiems mažiesiems. Tai sanatorijai vadovauja ponia Rooseveltienė.

Lenkija susiartins su Baltijos santarve.

Užmezgus diplomatinius santykius tarp Lietuvos ir Lenkijos, užsienių spaudoje dažnai svarstomi klausimai apie tolimesnę lenkų politiką Baltijos kraštuose. Švedų laikraštis „Hufvudsbladet", straipsny „Lenkija ir Baltija", daro gana įdomių spėliojimų apie Lenkijos ir Baltijos valstybių santykius. Laikraštis pažymi, kad Lietuvos santykių su Lenkija pasikeitimas paveikęs ir Lietuvos užsienių politiką.

Pasak laikraščio, lietuvių spauda Sovietų Sąjungos atžvilgiu pradėjusi rašyti drąsesniu tonu. Be to, pasikeitusios pažiūros į Vokietiją. Laikraštis sako toliau, kad „Lietuvos spaudimas į Klaipėdą žymiai pasikeitė ir Lietuvos karo atašės iš Berlyno, Maskvos ir Paryžiaus sušaukti pasitarti į tėvynę". Pagerėjus Lietuvos santykiams su Lenkija, esama tam tikro tikrumo, kad Vokietija bent kurį laiką paliksianti Klaipėdos klausimą ramybėje. Santykių tarp Lietuvos ir Lenkijos užmezgimas sustiprinęs Baltijos Santarvę. Todėl esą galima skirti didesną reikšmę ir laukiamai Baltijos Santarvės užsienių reikalų ministerių konferencijai. Spėjama, kad ta konferencija suderinsianti Baltijos Santarvės užsienių politiką su naujų nusistatymu, kuris pasireiškia Lietuvai užmezgus santykius su Lenkija. Kokius konkrečius pasiūlymus padarysianti Varšuva Baltijos valstybių ir Lenkijos politikai konsoliduoti — dar nežinoma. Dėl laukiamos konferencijos Lenkijoje reiškiamas didelis susidomėjimas. Esą, tenneslepiama, kad Lenkija pageidauja glaudesnio bendradarbiavimo su Baltijos valstybėmis tiek politinėje, tiek ūkinėje srityje. Pastebima, kad padėtis, susidariusi lietuviams susitaikius su lenkais, turėsianti kai kurią palankią įtaką Lenkijos aktyvumui Baltijoje. Lenkija esanti Baltijos valstybė, turinti tokių pat interesų, kaip ir likusios kaimyninės Baltijos valstybės. Lenkija tos Europos srities likimui negali būt abejinga. Belgijos Santarvės užsienių reikalų ministerių konferencija ne tiek susidomėjimo kelia savo nutarimais, tačiau tai konferencijai būsiančios pateiktos svarstyti tokios problemos, kurios nėra vien siaurai apribotos. Todėl esą galima laukti, kad ši konferencija sukels didesnį susidomėjimą negu anksčiau buvusios.

Tsb.

Lietuvoje darbo daugiau kaip darbininku.

Vidaus reikalų ministeris pulk. Leonas suteikė spaudai paaiškinimų apie Lietuvos darbo ir darbininkų reikalus. Ministeris pirmiausia pažymėjo, kad žemės ūkio darbininkų ir pramonės darbininkų bei amatininkų darbo ir gyvenimo sąlygos yra skirtingos, todėl ir šių darbininkų reikalų tvarkymas yra skirtingas.

Pramonės ir amatų darbininkų reikalai jau yra gerokai aptvarkyti. Yra išleista visa eilė įstatymų, kuriais nustatomas darbo laikus, reguliuojamas atlyginimas ir atostogų laikas, išsprendžiamas kompensacijų klausimas, tais įstatymais darbininkai apdraudžiami ligoje, nuo nelaimingų atsitikimų. nedarbo metu jiems parūpinama darbo Viešųjų Darbų Fondo lėšomis ir t. t.

Tvarkant toliau socialinius reikalus, būtų svarbus dalykas įvesti senatvės ir invalidumo draudimą.

Iš principo Vyriausybė yra nusistačiusi ir į socialinį draudimą įgyvendyti.

Dabar yra renkama medžiaga atitinkamam įstatymui paruošti. Tačiau čia tenka susidurti su finansiniais sunkumais, nes šis draudimas liečia didesnį gyventojų skaičių, todėl ir lėšų reikia daug daugiau, kaip kitiems socialiniams draudimams. Šiame draudime, be darbininkų ir darbdavių, turės dalyvauti ir valstybė. Todėl jo įgyvendimas ir įstatymo nuostatai iš dalies priklauso nuo valstybės iždo pajėgumo.

1936 m. buvo įsteigti Darbo Rūmai, kurių tikslas yra rūpintis kultūriniais, ekonominiais ir socialiniais miestų darbininkų bei tarnautojų reikalais.

Darbo Rūmai stengiasi darbininkus įtraukti į vieną organizaciją, pakelti jų kultūrinį ir profesinį lygį, teikti sveikų pramogų ir t. t.

Kelerių metu praktika parodė, kad Darbo Rūmai savo darbą varo sėkmingai.

Žemės ūkio reikalus tvarkyti žymiai sunkiau. Visų pirma dėl to, kad jų skaičius yra žymiai didesnis, kaip miestų darbininkų:

Pramonės ir amatų darbininkų yra apie 35.000, kaime nuolatinių darbininkų yra apie 80.000, ir sezoninių — apie 65.000.

Bet tai dar būtų nieko, jei jie nebūtų taip išblaškyti ir jei jų darbo ir gyvenimo sąlygos nebūtų tokios skirtingos, kaip miestų darbininkų. Kaip pavyzdį paimkime Ligonių Kasų veikimą. Ligonių Kasose yra apdrausta kasos narių ir šeimos narių daugiau, kaip 100.000. Bet šis draudimas neliečia kaimo darbininkų, nes taikyti jiems socialinį draudimą pilna to žodžio prasme dėl aukščiau nurodytų kliūčių yra labai sunku. Tad tvarkydama kaimo darbininkų socialinius reikalus, vyriausybė pasirinko kitą kelią. Ji nusprendė kaimo darbininkams prieinamomis sąlygomis teikti medicinos pagelbą ir apdrausti juos nuo nelaimingų atsitikimų.

Medicinos pagelba jau bus teikiama nuo šio pavasario, o įstatymas drausti nuo nelaimingų atsitikimų jau yra paruoštas ir įteiktas Ministerių Kabinetui. Be to, žemės ūkio darbininkų samda yra sutvarkyta atatinkamu įstatymu, nustatyti abiejų šalių santykiai ir samdos sutarčių sąlygos.

Bendrai, Lietuvoje nedarbo klausimas nėra opus. Kylant krašto kultūrai, reikia ir daugiau darbininkų. Darbo sezono metu bedarbių nėra. Jaučiamas net darbininkų trūkumas. Darbo sezonas maždaug pasibaigia lapkričio 15 dieną. Laikotarpy nuo lapkričio 15 d. iki balandžio 15 d. būtų galima laikyti „nedarbo" sezonu, jei tuo laiku nebūtų stengiamasi parūpinti darbininkams darbo.

Tuo metu yra organizuojami viešieji darbai, kurie, tvarkant miestus, yra būtinai reikalingi.

Taigi, bedarbių klausimas Lietuvai nėra aktualus, o kai kuriais laikotarpiais net trūksta darbininkų.

Tsb.

Reguliarus susisiekimas Amsterdamas -- Sidnėjus.

Olandų spauda praneša, kad birželio mėn. pabaigoje prasidės reguliarus susisiekimas oru tarp Olandijos ir Australijos. Tada Olandų Indijos orinio susisiekimo bendrovė atidarys naują liniją Batavija — Sidnėjus. Šios Bendrovės lėktuvų keleiviai atskridę iš Amsterdamo į Batavią du kartus į savaitę galės persėsti į lėktuvus, skrisiančius iš Sidnėjaus į Bataviją ir atgal. Šitas kelio tarpas bus nuskrendamas per dvi paras. Tokiu būdu visas oro kelias iš Amsterdamo į Sidnėjų truks aštuonias dienas, o tuo tarpu atstumas tar Batavijos ir Sidnėjaus siekia 6.000 km. Paskutinis kelio tarpas nuo Port-Darvino iki Sidnėjaus — 3.900 km. — bus nuskrendamas be nutūpimo. Beveik 4.000 km. distancija yra pati ilgiausia visų reguliaraus orinio susisiekimo linijų tarpe.

Žmonės leopardai.

Afrikoje, Liberijos valstybėlėje yra tam tikra sekta, kuri pasivadinusi keistu vardu „žmonės leopardai". Šios slaptos sąjungos nariai garbina galingiausią plėšrųjį to krašto žvėrį ir stengiasi patys įgyti jo savybių, jo jėgos, gudrumo, greitumo, ko jie tiki pasiekti aukomis. Didžiausia auka, kuri tos sektos yra atnašaujama leopardui — yra žmogus. Nužudytas ir leopardo garbei suvalgomas žmogus neva suteikiąs tose šiurpiose apeigose dalyvaujantiems leopardo privalumų. Eidami atlikti tų savo šiurpių apeigų. sektos nariai užsimauna leopardo snukį primenančias kaukes, pasipuošia jo kailiu, o savo auką žudo metaliniais kabliais, kurių žaizdos panašios į leopardo nagų padarytąsias. Griežčiausios Liberijos valdžios priemonės, kurių griebiama si kovoti su ta sekta, ištuštinusi jau ne vieną kaimą, labai apsunkinamos tuo, kad sekta veikia labai paslaptingai ir jos nariai niekad vienas ki to neišduoda. Griežčiausios bausmės ir persekiojimai iki šiol neįstengė užkirsti kelio šiems fanatikams. Ir Monrovijos, Liberijos sostinės kalėjime, visada laikoma iki kelių dešimtų abiejų lyčių negrų, kaltinami priklausime „žmonių leopardų" sektai.

Lietuviškos muzikos ir dainos koncertai

Gautos iš Kauno naujausios lietuviškos plokštelės

(Demonstruojamos su garsiakalbe mašina)

SEKMADIENIAIS, ŠVENTADIENIAIS IR VISOMIS DIENOMIS NUO 2 VALANDŲ DIENOS! VAKARAIS STYGŲ ORKESTRAS (TRIO)

Lietuvių Užeigoje

BAR RIO BRANCO

Rua Visc. Rio Branco, 461 Tel. 4-2435 São Paulo.

„Lietuvis" ir lietuviški laikraščiai ir kitur pardavinėjami:

SÃO PAULO MIESTE:

1. Ant Largo Da Sé prie laikrodžio ir «bondžių» galerijos; 2. Prie centralinio pašto laiptų ir kampo. Bom Retiro rajone: 1. Baužio krautuvėje, 2. Silva Pinto ir Rua J. Paulino laikraščių kioske, 3. «Josė Paulino» vaistinėje, 4. Genevičiaus krautuvėje, 5. prie Luz tilto, 6. Luz stoties kioske. MOKOS RAJONE: 1. Rua da Moóca ir av. Paes de Barros kampo laikraščių kioske, 2. Dr. V. Kudirkos mokykloje.

V. BELOS IR V. ZELINOS RAJONE:

1. Vygelio krautuvėje, 2. Vytauto Didžiojo mokykloje.

V. ANASTAZIJOS RAJONE:

1. Lapos kioske, (Lapoje) 2. Kirilausko krautuvėje ir pas Skadą.

NORTE IR BRAZ stoties kioskuose.

SÃO CAETANO stoties kioske.

PARQUE DAS NAÇÕES:

1. Maironio lietuvių mokykloje

SANTOS MIESTE:

1. Santos stoties kioske.

RIO DE JANERO MIESTE:

1. Pas p. p. Ramanauskus, rua Bella 130 ir Largo da Lapa, av. Mème de Sa kampo laikraščių kioske.

KOL. BARÃO DE ANTONINA:

1. Pas V. Klimanską.

PASTABA: Be aukščiau paminėtų vietų «Lietuvį» ir laikraščius iš Lietuvos bei kitur pardavinėja mūsų platintojai visuose lietuviais apgyventuose rajonuose išnešiodami po namus.

Lietuviška
SpaustuVė
BALTICA

Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spaustuvės darbus.
Lietuviams nuolaida.
Užeikite įsitikrinti

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194
Tel. 4-2640

400$000 į mėnesi

ir trigubai daugiau gali uždirbti VYRAI IR MOTERYS rimtame pašaliniame uždarbyje São Paulo mieste, arba bet kurioje kitoje vietoje provincijoj. Dėl informacijų kreiptis asmeniškai nuo 9 iki 12 val. rua Libero Badarò, 488, 8 andar, sala 78. Laiškus siųsti: tuo pačiu adresu Empreza Piratininga vardu į S. Paulo.

Žurnalus ir laikraščius iš Lietuvos ir kitur, kaip «Karį», «Mūsų Kraštą», «Darbą», «Jaunąją Kartą» ir kitus galite gauti pas lietuviškų laikraščių pardavėjus visuose rajonuose. Reikalaukite.

Didžiausia naujiena! Kiekvienam isidėmėtina!

„Lietuvio" Administracijoje nuo šios dienos galima gauti įvairiausių

LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IR LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

Knygų ir plokštelių pasirinkimas didžiausias ir kainos labai prieinamos. Užeikite isitikinti. Atskirai skelbsime knygų ir plokštelių katalogą su kainomis. Taip pat galima gauti

LIETUVOS VYCIU IR SIAIP IVAIRIU PAVEIKSLU BEI LIETUVOS VAIZDU ATVIRUKU.

Knygos, vyčiai, paveikslai ir atvirukai užsakant siunčiami ir i provinciją registruotu siuntiniu. Už kiekvienos knygos ir paveikslo persiuntimą imama 800 reisų. Siunčiant didesni kieki persiuntimo išlaidos mažesnės.

Pinigus ir užsakymus siųsti šiuo adresu:

„LIETUVIS" CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO.

Asmeniškai kreiptis: Rua Bandeirantes, 474 S. Paulo.

Pastaba: Siunčiant pinigus reikia pažymėti laiške kokiam reikalui jie siunčiami ir nurodyti AIŠKU IR TIKSLU SAVO ADRESA. Plokštelės i provinciją nesiunčiamos.

PASINAUDOKITE PROGA SIANDIEN PAT!

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemėss pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Seniausia Lietuviška Siûvykla Mùsų Kolonijoj

„KAUNAS"

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS

Didelis gerų ir moderniškų medžiagų pasirinkimas.

Medžiagas perku didelėmis partijomis pigiau, todėl ir kostiumai mûsų siûvykloje pigiau, kaip kitur.

Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnių šlapintos medžiagos siûtų mûsų siûvykloje.

Kelnės ant užsakymo vilnonės medžiagos tik 38$000.

Rua Duque de Caxias Nr. 40 (Prie Sorocabano stoties) S. Paulo.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS
DR. WLADIMIR DE THIMÉ

Rua Direita Nr. 36 Telef. 2-6255

Pašalina visas kliūtis juridinėje srity. Kas turite reikalą brazilų įstaigose, kreipkitės į advoką De Thimė. Daro dokumentų vertimus į interiorą, prisiunčiant norimus išversti dokumentus ir 25$000 pinigais.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v.
Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų
Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobų ir t. t...

Daktaras
A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto 2-5068.

Dr. Paulo Licciardi

Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PERTURBACIJOS, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gydymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir aštri GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos procesus. Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Bendras gydymas anemijos, liesumo, negalavimų, lytiško silpnumo ir t. t. Bendra chirurgija.

KONSULTORIJA: Praça da Sé, 14-2° andar, salas 12 ir 12-a. Tel. 2-5080. Nuo 14 iki 16 valandos.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444. Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 16,30 ligi 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTA Į NAMUS BET KURIĄ VALANDĄ DIENĄ IR NAKTĮ.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO"

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (sen n.111)

Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo

Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10$000 su parcelena, arba si dabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5$000. Atikaryta dieną ir nakti. —

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą

Astrida	28.	5	38.
Jos. Charlotte	28.	6	38.

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išeivybės klausymais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą litais per Lietuvos Banką.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E C-IA Įkurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai
Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

Klaipėdoje Vokiečių naciai išprovokavo didelį konfliktą.

Telegrama iš Kauno iš birželio 29 dienos praneša, kad Klaipėdoje įvyko smarkus susirėmimas tarp vokiečių nacių ir policijos. Į Klaipėdą atplaukus vokiečių karo laivui „Dantzig" vietos vokiečių naciai pradėjo kelti manifestacijas ir dainuoti hitlerininkų dainas. Klaipėdos lietuviai tokiu nacių elgesiu labai pasipiktino ir pradėjo reaguoti, o policija manifestantus pradėjo sklaidyti. Klaipėdos naciai pasipriešino policijai. Kilo smarkus susirėmimas ir susišaudymas su policija. Per kilusį konfliktą užmuštas 16 metų vokietukas ir apie 50 žmonių sužeista.

Maršalas Čankaišekas organizuoja naują puolimą prieš Japonus.

Naujausios žinios praneša, kad vyriausias kiniečių kariuomenės vadas maršalas Čankaišekas organizuoja prieš japonus naują puolimą Yang-Tsė upės pakraščiuose. Maršalas Čankaišekas sudarė naujas kariuomenės dalis, kurias apmokė vokiečių karo instruktoriai. Čankaišekas su savo naujomis kariuomenės dalimis tikisi suduoti japonams lemiamą smūgį ir atmušti juos nuo Yang-Tsė upės.

Svetimšalių kvietimas Brazilijon sulaikytas.

Kaip žinome, Brazilijoj išleistas naujas įstatymas, tvarkytas ir reguliuojantis svetimtaučių įvažiavimą Brazilijon. Kadangi iki šiol dar neišleistos įstatymui vykdyti taisyklės, tai svetimšalių įvažiavimas Brazilijon kol kas visai sulaikytas. Šiuo metu svetimšaliai į Braziliją gali įvažiuoti tik turistų teisėmis 3 mėnesiams. Policijoj ir imigracijos įstaigose dabar jokie kvietimai bei kiti dokumentai nedaromi.

Svetimšalių įvažiavimas yra sulaikytas tik laikinai, kol bus išleistos taisyklės naujam imigracijos įstatymui vykdyti. Šiuo tarpu iš Europos į Braziliją negalima parsikviesti nei artimiausių giminių.

Austrijos skolų klausimas.

Nepriklausomoji Austrija turėjo užsieniuose daug skolų. Prijungus Austriją prie Vokietijos skolų klausimas atsidūrė neaiškioje būklėje. Vokietija buvosios Austrijos valstybės skolų nenori mokėti. Skolų klausimu Vokietija veda derybas su Anglija ir kitomis valstybėmis. Davusios paskolą Austrijai valstybės reikalauja, kad visas skolas apsiimtų mokėti Vokietija.

(pabaiga iš 3 pusl.)

BRANGIAUSI PAŠTO ŽENKLAI PASAULYJE.

čiais ir dešimtimis tūkstančių litų, yra labai daug. Didžiausios ir turtingiausios pašto ženklų kolekcijos yra šios: Britų muziejaus Londone, Anglijos karaliaus privatinė kolekcija ir Vokietijos pašto ministerijos rinkinys. Tačiau ir jose negali būti visų pašto ženklų, nes juk kai kurių yra išlikę, kaip žinoma, tik po vieną egzempliorių. Tad pašto ženklai, iš tiesų, yra brangiausi popierėliai pasauly.

«A GAZETA» DIENRAŠČIO KLAIDA.

São Paulo dienraštis «A Gazeta» birželio 29 dieną įdėjo dviejų «Lithuanijos» sportininkų, vykstančių į Lietuvą fotografijas ir per neapžiūrėjimą parašė, kad jie vykstą į Lenkijos olimpinius žaidimus. «Lithuanijos» vadovybė kreipėsi į redakciją, prašydama atitaisyti nemalonią klaidą. «A Gazeta» redakcija atsiprašė ir pažadėjo klaidą atitaisyti.

NERAMUMAI PALESTINOJE TEBESITESIA.

Laikraščiai praneša, kad Palestinoje vis vyksta nuolatiniai susirėmimai tarp žydų ir arabų. Anglų policija nepajėgia tvarkos palaikyti. Šiomis dienomis įvyko smarkūs susirėmimai tarp dviejų arabų ir žydų kaimų kur buvo sužeista apie 40 žmonių.

ANGLŲ SPAUDA PUOLA JAPONUS.

Anglų laikraščiai smarkiai puola Japoniją už Kinijos atvirų miestų bombardavimą. Į Japonijos įsiveržimą Kinijon anglai žiūri labai nepalankiai. Anglų valdžia pareiškė, kad kol Kinijoj bus senosios Kinijos vyriausybė ji jokios japonų valdžios Kinijos teritorijoje nepripažins.

PAJEŠKOJIMAS.

Marija Sapockienė paieško savo seserį Varvarą Čestovienę, arba jos sūnų Joną Čestovą.

Jie patys, arba kas apie juos žino prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo, rua Aureliano Coutinho, 88.

Kiekvieno susipratusio lietuvio pareiga yra ne tik skaityti laikraštį, bet ir laiku apsimokėti už prenumeratą. Kas mokestį už prenumeratą laiku neapmoka, tas daro skriaudą ne vien laikraščiui, bet ir jį skaitančiai visuomenei.

PRANEŠIMAS.

Šiuo pranešama, kad liepos 5 dieną, lygiai 8 valandą vakaro šaukiamas LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOJ pleumo posėdis. Posėdis įvyks S-gos centro patalpose, rua Bandeirantes, 474. Visi organizacijų ir mokyklų atstovai prašom būtinai dalyvauti.

Valdyba

Prašome atsilyginti už prenumeratą

Prašome visų gerb. skaitytojų, kurie yra atsilikę su mokesčiu už prenumeratą, galimai greičiau pasiskubinti apsimokėti, arba žodžiu ar raštu pranešti administracijai, kada galėsite atsilyginti. Kas to neatliks iki šių metų liepos 1 dienos, būsime priversti laikraščio siuntinėjimą sulaikyti.

Administracija.

CADERNETAS DE IDENTIDADE

Išrūpiname skubią ir pigiai Atliekame vertimus į portugalų kalbą bet iš kokios kalbos. Teikiame žymiausių advokatų JURIDINIUS PATARIMUS. Kreiptis: Rua Alteris, Vila Beloje Nr. 3; rua da Graça, 257 B. Retiro ir rua 4 Nr. 40 Villa Zelinoje.

SKUBĖKITE SIUSTI PINIGUS UŽ «LIETUVIO» PRENUMERATĄ 1938 METAMS.

Naujas Brazilijos Istatymas

reikalauja, kad visi Brazilijoj gyvenantieji svetimšaliai išsiimtų Caderneta de Identidade. Visas tuo reikalu informacijas ir patarnavimus teikia

LIETUVIŲ INFORMACIJŲ BIURAS

Rua José Bonifacio Nr. 390 sobreloja Tel. 3-3296 S. Paulo.

Ten pat rašomi prašymai įvairioms įstaigoms, priimami vertimai, dokumentai ir t. t.

Savo tautiečiams patarnaujame greitai ir sąžiningai. Patarimus ir informacijas lietuviams teikiame nemokamai.

Biuras atidarytas kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32. **Tel. 2-6393**

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip ya: contraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

Fazenda „Nova America"

Tik 54 kilometrai nuo São Paulo miesto pradėta pardavinėti žemė kolonizacijai su stambiu mišku. Vieta sveika geras susisiekimas ir visais atžvilgiais tinka ŽEMĖS ŪKIUI Užpirkimo sąlygos geros, nes reikalauja tik 10% įnašo sklypo vertės. Tolimesnis žemės išmokėjimas MIŠKO MEDŽIAGA.

KIEKVIENAS ŽMOGUS ŠIOJE VIETOJE STEIGDAMAS NUOSAVĄ ŪKĮ GALI TURĖTI 400$000 IR DAUGIAU Į MĖNESĮ PAŠALINIO UŽDARBIO. Būsimos lietuvių kolonijos kolonizavimas jau pradėtas. Įsigykite ir Jūs nuosavą ūkį. Dėl smulkesnių žinių kreiptis į EMPREZA DE TERRAS E COLONIZAÇÃO PIRATININGA. Rua Libero Badaró, 488 8 andar, sala 78 S. Paulo.

Sklypai Villa Lucia.

Villa Prudentes rajonas neapsakomai progresuoja. Gera padėtis — Didelė ateitis. Liko nedaug sklypų.

Parduodame prieinamomis išsimokėjimo geriausiomis sąlygomis, mėnesinėmis ratomis per 7 metus be užstato, su mažu įnašu. Pasinaudokite proga. Duodame medžiagą greitai statybai.

Bondės Villa Prudente ir autobusai Villa Zelina.

Raštinė vietoje.

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL"

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius. LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasirinkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SĄLYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.